

अतिवार्य (अति + वार्य) adj. *diligentissimus deorum cultor, uberaus fromm*: नि हीयतामतिवार्यस्य यष्टा RV. 6, 52, 1.

अतिवृण् (अति + वृण्) adj. *uberaus jung* AK. 3, 4, 44.

अतिवृण् (अति + वृण्) = वामतिक्राता: P. 7, 2, 97, Sch.; vgl. BÖHTLINGK zu 7, 2, 90.

अतियोग (अति + योग) m. *Uebermaass, Ueberfülle* Suçr. 2, 192, 8. 200, 14. 203, 2. 241, 14. शोणिता°, रक्ता°, पिता°, वमना° 1, 259, 19. 2, 127, 18. 185, 14. 192, 10. निद्रातियोगे (Gegens. निद्रानाशे) 1, 331, 9.

अतिरंक्ष् (अति + रंक्ष्) adj. *von ausserordentlicher Geschwindigkeit* Çāk. 5.

अतिरक्त (अति + रक्त) 1) adj. *uberaus roth*. — 2) f. °क्ता N. einer der 7 Zungen des Feuers H. 1099, Sch.

अतिरथ (अति + रथ) m. *ein ausgezeichnete Kämpfer zu Wagen* Draup. 8, 28. R. 2, 1, 20. 6, 36, 46. 79, 7. इन्द्राकूणामतिरथः 1, 6, 2. 6, 4, 20. धन्वी रथस्थो ऽतिरथो ऽतिवीरः 35, 10.

अतिरसा (von अति + रस) f. Name verschiedener Pflanzen: 1) *Sansevieria zeylanica* (मूर्वालता). — 2) = रास्ना. — 3) = लीतनक (लीतिका?) Rāśan. im ÇKDr.

अतिराजकुमारि (अति + राजकुमारी) adj. = राजकुमारीमतिक्रातः P. 1, 2, 48, Sch.

1. अतिराजन् (अति + राजन्) m. *ein vorzüglicher König* P. 2, 2, 18, SAUN. VArtt. 1. 5, 4, 69, Sch. Vop. 6, 88.

2. अतिराजन् (अति + राजन्) adj. f. °ज्ञी = राजानमतिक्रातः P. 4, 1, 12, Sch. Vop. 6, 50.

अतिराज्य (denom. von 2. अतिराजन्), अत्यरराज्य = राजानमतिक्रातवान् P. 7, 4, 2, Sch.

अतिरात्रि (अति + रात्रि) 1) adj. *übernünftig* Vop. 6, 51. ब्राह्मणांसो अतिरात्रे न सोमे सोऽ न पूर्णमभितो वदतः RV. 7, 103, 7. (im RV. nur in diesem Liede, das zu den jüngsten zu zählen ist). — 2) m. a) *der übernünftige Opferdienst*, so heisst ein Abschnitt in der Liturgie des Ġjotishoma, welcher Ait. Br. 4, 5 — 11. und Âçv. Çr. 6, 4. fgg. abgehandelt wird. AV. 9, 9, 4. Çat. Br. 3, 9, 3, 33. 4, 6, 3, 3. u. s. w. Kātj. Çr. 9, 3, 20. 8, 5. 10, 9, 27. 12, 1, 7. u. s. w. Ait. Br. 4, 23. 24. Âçv. Çr. 5, 11. 6, 11. R. 1, 13, 44. 45. VP. 42. साक्रातिरात्रौ AV. 11, 9, 12. अतिरात्रयु Kātj. Çr. 14, 2, 11. — b) N. pr. ein Sohn des Manu Kākshusha Hārīv. 72. VP. 98.

अतिरि s. अतिरे.

अतिरिक्त s. रिच् mit अति.

अतिरुच् (अति + रुच्) m. *die Fessel beim Pferde* (जानुदेश MAHIDH.) VS. 25, 3.

अतिरुचि (अति + रुचि) 1) adj. *sehr lieblich*. — 2) f. °रा N. eines Metrum's Colebr. Misc. Ess. II, 88, N. 1. 155.

अतिरुष् (अति + रुष्) adj. *uberaus zornig* Çāk. 119. अतिरुषो तिरश्चाम् Pāṇāt. II, 34.

1. अतिरूप (अति + रूप) n. *schöne Gestalt, Schönheit* Vet. 37, 5.

2. अतिरूप (अति + रूप) adj. *schön gestaltet, schön, hübsch* (Gegens. विरूप) R. 3, 23, 16. 49, 36.

अतिरेक (von रिच् mit अति) m. 1) *Ueberschuss, Ueberbleibsel*: सोमातिरेके

स्तुतश्चोपवनः Âçv. Çr. 6, 7. — 2) *Uebermaass, hoher Grad*: वीर्यातिरेक Pāṇāt. 33, 18. मदातिरेक m. 229, 11. adj. 135, 21. तृणातिरेक P. 7, 1, 51, VArtt. 2, Sch. AMAR. 36. = Vet. 11, 13. im Gegens. zu अल्प Pāṇāt. 43, 15. scheinbar adj.: तं प्रसादमतिरेकं दृष्ट्वा 218, 4. — 3) *Ueberschuss, Wiederholung* Nir. 4, 20. — Vgl. अतिरिक्.

अतिरै (अति + रै) adj. n. °रि P. 1, 1, 48, Sch. 1, 2, 47, Sch.

अतिरोग (अति + रोग) m. *Schwindsucht* Rāśan. im ÇKDr.

अतिरोमश (अति + रोमश) 1) adj. *uberaus haarig*. — 2) m. *wilde Ziege* Hār. 81. nach Andern: *ein grosser Affe* ÇKDr. — Vgl. अतिलोमश.

अतिलक्ष्मी (अति + लक्ष्मी) adj. P. 1, 2, 48, Sch. Declination Vop. 3, 57.

अतिलङ्घन (अति + लङ्घन) n. *zu weit getriebenes Fasten* Suçr. 2, 407, 19.

अतिलिङ् (अतिलिङ्) N. eines Metrum's Colebr. Misc. Ess. II, 156.

1. अतिलोभ (अति + लोभ) m. *zu heftiges Verlangen, zu grosse Habsucht* Pāṇāt. V, 20. 239, 9.

2. अतिलोभ (अति + लोभ) adj. *uberaus habgierig*.

अतिलोभता (von अतिलोभ) f. *grosse Habsucht* Vet. 21, 8.

अतिलोम (अति + लोमन्) adj. f. आ *zu sehr behaart* M. 3, 8.

अतिलोमश (अति + लोमश) 1) adj. *allzu behaart* (Gegens. अतिकुल्लव) VS. 30, 22. — 2) f. °शा = नीलवुक्ता (lies: °बुक्ता) Ratnam. im ÇKDr. — Vgl. अतिरोमश.

अतिलौल्य (अति + लौल्य) n. *zu heftiges Verlangen, zu heftige Begierde* Pāṇāt. I, 237. 217, 5. 247, 20.

अतिवक्त्र (अति + वक्त्र) adj. *geschwätzig* AK. 3, 1, 35, v. 1.

अतिवयम् (अति + वयम् wir) adj. = मामतिक्राता: P. 7, 2, 97, Sch.; vgl. BÖHTLINGK zu 7, 2, 90.

अतिवर्तन (von वर्त् mit अति) n. *das Entgehen, Befreitwerden* (von einer Strafe): यानस्य चैव यातुश्च यानस्वामिन एव च । दशातिवर्तनान्याहुः शेषे दण्डो विधीयते ॥ M. 8, 290.

अतिवर्तिन् (von वर्त् mit अति) adj. 1) *übersetzend, überschreitend*: सागरं चातिवर्तिनाम् R. 6, 16, 100. — 2) *übertretend, verletzend*: धर्मातिवर्तिन् R. 4, 16, 37.

अतिवर्तुल (अति + वर्तुल) 1) adj. *uberaus rund*. — 2) m. Name einer Hülsenfrucht (कलायविशेष) Ratnam. im ÇKDr.

अतिवाद (von वद् mit अति) m. 1) *eine zu weit gehende Rede, ein beleidigendes Wort* Rāmān. zu AK. im ÇKDr. अतिवादांस्तित्वेन M. 6, 47 (Kull. = अतिक्रमवादान्). — 2) *Zurechtweisung, Zurückweisung*, der liturgische Name des Verses वीमे देवा अक्रंसत u. s. w. (AV. 20, 135, 4.), welcher unter den Çilpa recitirt wird. अतिवादं शंसत्यतिवादेन वै देवा असुरानत्युद्ययिनानत्यायन् Ait. Br. 6, 33.

अतिवादिन् (अति + वादिन्) adj. *sehr viel redend*: प्राणो ह्येष यः सर्वभूतिर्विभाति विज्ञानन्विद्वान्भवते नातिवादी Munp. Up. 3, 1, 4. प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भवति स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वान एवं विज्ञानन्नातिवादी भवति Khānd. Up. 7, 15, 4.

अतिवाक्कि (von अति + वाक्) 1) adj. *den Wind an Geschwindigkeit übertreffend*: सूक्ष्मशरीरम् Colebr. Misc. Ess. I, 245. — 2) m. *Bewohner der Unterwelt* H. 1358.

अतिवाक्य (von वक् mit अति) 1) adj. *zuzubringen*. — 2) n. *das Zugebrachtwerden*: निशातिवाक्ययोग्य geeignet die Nacht zuzubringen Vw. 38;